

H&M 22 frank ödüyor

2

Olumlu bir gelişme

Çok dil teşvik edilmeli

3

Yeni broşür

2015 yılında maaşlar

4

Maaş tablosu

Nr. 1 | mart 2015 | türkçe

«Work» Gazetesinin eki olarak yayınlanır | Redaksiyon T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Göçmenler kongresi yapıldı

Bütün göçmenler için eşit haklar

Göçmenler buluştu, hak verilmez alınır

Yaklaşık 260 kişi ırkçılığa ve yabancı düşmanlığına karşı mücadele çağrısına uyarak biraraya geldi. İlk göçmenler kongresinde alınan 4 kararla mücadelenin yönü belirlendi. İlticacılarla dayanışma, kağıtsızların oturma hakkının yasalar çerçevesinde düzenlenmesi, yaşamını burada kurmuş olan hiçbir kişinin sınırışı edilmemesi. Ayrıca kongrede bir manifesto kabul edildi.

7 şubatda yapılan göçmenler kongresine çağrını Unia sendikası, Second@s plus, Federazione Colonie Libere Italiane (FCLI), Fabbrica di Zurigo ve Marea Granate yaptı. Kongrede, gerek İsviçre'de gerekse, diğer birçok ülkede yabancı düşmanlığına karşı, politik bir hareketin oluşmasına ve ayrımcılığa karşı mücadele eden güçlerin biraraya gelmesine dikkat çekildi. Kongrenin açılış konuşmasını Second@s plus adına Halua Pinto de Magalhães yaptı ve Unia eş başkanı Vania Alleve kongreyi katılanları selamladı.

Konuşma konuları ve kararlar

İlk olarak, hazırlık gubu ve Second@s Plus üyesi Kijan Espahangizi «kitle-sel göç insiyatifinin kabul edilmesinin ardından bir yıl geçti» konulu konuşmasını yaptı. Kongreye katılan kişi ve kuruluşlar Avrupa Birliği ile imzalanan serbest dolaşım anlaşmasının devamını talep ettiler. Ayrımcı kontenjan ve mevsimlik

işçi uygulamasını kesin olarak reddettiler: İsviçre'de yaşayan göçmenlerin hepsi, işgücü piyasasında aynı haklara ve vazgeçilmez olan aile birleşim hakkına sahip olmalıdır. Yeşiller adına konuşan Balthasar Glättli, «ilticacılara sığınma hakkının verilmesi, insani bir zorunluluktur» dedi. Kongreye katılanlar, İsviçre'nin 100000 suriyeli ilticacıyı kabul etme talebini desteklediler. Solidarité Sans Frontières adına konuşan Amanda Ioset 2. karar «hiç kimse illegal değildir» i sundu. Unia Waadt bölge sekreteri Amílcar Cunha, 3. karar «bütün göçmenlere eşit haklar» ı sundu. Katılımcılar, İsviçre'de yaşayan kağıtsızların oturma hakkının yasalar çerçevesinde düzenlenmesini, üçüncü dünya ülkelerinden gelen işçilere verilen çalışma mücadele sayısının artırılmasını ve İsviçre'de doğmuş veya yaşam merkezi İsviçre olan kişilerin yurtdışı edilmesinin yasaklanmasını talep ettiler.

Göçmenler kongresinde birçok göçmen biraraya geldi

Vania Alleve kongreye katılanları selamladı

İsviçre'de Pegida'ya hayır

Kongreye Leipzig Pegida'ya hayır hareketi ve islamofobi ve ırkçılığa karşı ağ'dan Florian Illerhauser konuşmacı olarak davet edildi. Illerhauser yaptığı konuşmada, Pegidaya karşı yapılan gösteri için nasıl bir çalışma yürüttüklerini ve insanları mitinge katmak için nasıl motive ettiklerini anlattı. Daha sonra sahneye gelen Shpresa Jashari yabancı düşmanlığı konusunu ele alarak tartışma kağıdı ırkçılığa karşı mücadeleyi sundu.

Çokluk

İlk kez, değişik göçmen kurumları, birinci ve ikinci kuşak, eğitim seviyesi yüksek ve genellikle hizmet sektöründe çalışan «Fabbrica di Zurigo» ve «Marea Granate» gibi göçmenler, ilticacılar, sendikacılar, göçmen kökenli politikacılar – sa-

dece sol kesimden değil-, kağıtsızlar, işçiler, yüksek tahsilli memurlar aynı amaçla biraraya gelerek, ayrımcılığa, yabancı düşmanlığına karşı birlik oluşturdular.

Çalışmalar devam ediyor

Çalışma guruplarında biraraya gelen delegeler değişik konuları ele aldılar. Tartışma sonrası yayınlanan manifesto kabul edildi. Manifestoda, ortak çalışmanın temel prensipleri belirlendi. Kongre sonrası çalışmalara katılmak isteyenler oluşturulan dört çalışma grubunda yer almak için isimlerini yazdılar. Grup temsilcilerinden oluşan koordinasyon komitesine, yapılacak çalışmaların, etkinliklerin yapısını ve planını oluşturma görevi verildi. Bern'de yapılan ilk göçmenler kongresi ile ilk ve önemli bir adıdı.

Osman Osmani

Baş makale

İsviçre Ulusal Bankası (İUB) yönetim kurulu üyesi üç erkek, 15 Ocak günü, asgari kurun, İsviçre Frankı'nın Euro karşısında 1.20 olarak korunamayacağı kararını aldı. Bu kararın hemen ardından, İsviçre Frankı değer kazandı, bir İsviçre Frankı 1 Euro üzerinden işlem gördü. Bu durum Avrupa bölgesinde yer alanların, İsviçre malları ve İsviçre'de geçirilecek olan tatil için %20 oranında daha fazla ödeme yapması anlamına geliyor. Bu nedenle ihracat endüstrü ve turizm sektörü ya fiyatlarda indirim yaparak gelirlerini azaltacak, yada siparişlerini ve müşterilerini kaybedecek. Bazı işverenler hemen tedbir alarak, maaşları uzatıyorlar, iş saatlerini uzattılar veya işçi çıkardılar. Unia kesinlikle bu uygulamalara karşı çıkıyor. Frank krizinin yükü, emekçilerin sırtına yüklenemez. Önlem planları yapan işverenlerin bilmesi gerekir ki, sınır işçilerine Euro üzerinden maaş ödemek yasaaktır. Üretimde, işçilerin maaşı giderlerin sadece %20 sini oluşturmaktadır. Bu nedenle maaşların düşürülmesi, giderlerin azaltılmasında etki yapmaz. Çalışma saatlerinin uzatılması, işyerindeki atmosferi olumsuz etkiler ve hiçbir şey getirmez. Eğer siparişlerde azalma olur ise, işverenlerin kısa süreli çalışmaya geçmesi gerekir. Bu durumda işçilerin eksik olan çalışma saatleri, işsizlik sigortası tarafından ödenir. En önemlisi, İUB'nin ülke için var olan sorumluluğu üstlenmesi, yasalar nezninde belirlenen görevi kapsamında, fiyat istikrarını, ekonomiyi ve istihdamı koruması gerekir. Unia, sosyal ortakları ile birlikte adil ve sağlam bir Frank-Euro kuru için çalışmalarını sürdürmektedir. Eğer İUB önerilere olumlu bir tepki göstermez ise, Unia farklı önerileri gündeme getirecektir. Her koşulda, ekonomide gerileme ve işsizlik engellenmelidir. Gerekirse özel bir ekonomi paketi hazırlanmalıdır.

Beat Baumann

Ekonomist ve aktif sendikacı

Kısa haberler

Dikkat: İşveren sendikası «Novatrava»

«Novatrava» şef tarafından kurulan bir sendikadır. Bu kötü bir şaka değil. İnşaat uzman kadrosu ve ustabaşı derneği, inşaat patronlarında desteği ile yeni bir sahte sendika kurdular. Çünkü bu yıl, inşaat işçilerinin iş haklarının belirlendiği toplu iş sözleşmesi yenilenecek. Şef sendikası, kendisini işçi hakları savunucusu olarak gösteriyor. Gerçekte ise, iş koşullarını kötüleştirmek, asgari ücreti düşürmek ve hatta 60 yaşında emekli olma hakkına saldırmak istiyor. Ve şimdi, inşaat işçilerini kandırarak üye yapmaya çalışıyor. Bu nedenle dikkat: İşçi haklarına saldırı için kurulan bu sendikadan uzak durun. Eğer bu sendikadan çalışması hakkında herhangi bir şey duyarsanız hemen Unia ya bildirin.

Unia gençlik-kurma yardımı

Biel-Seeland / Kanton Solothurn bölgesi Unia-Gençlik grubu uluslararası dayanışmaya somut katkıda bulunuyor. 10 kişiden oluşan usta bir ekip Nikaragua'ya giderek, Tarım İşçileri Sendikası ATC nin bakıma muhtaç olan bir okulunu tamir edecek. San Marcos'da üç hafta sürecek olan bu çalışma gönüllülük temelinde yapılacak. Çok büyük bir motivasyon ile bu işe başlayan ekip, projenin iki yıllık çalışmasında yer alıyor. Detaylı bilgiyi bu internet adresinden alabilirsiniz. biel-solothurn.unia.ch/de/news/artikelansicht/a/10557/

Tamoil çalışanlarının ilk protesto eylemi

Tamoil rafinerisinin kapatılması planının uygulanması durumunda 250 den fazla çalışan işini kayıp edecek. Bu karara tepki gösteren çalışanlar 4 şubat çarşamba günü saat 13-15 arası işi bırakarak iş tesislerinin önünde toplandılar. İşçilerle dayanışma çağrısı halk arasında büyük bir destek buldu, 600 ü aşkın kişi soğuğa rağmen gelerek, çalışanların protestosunu desteklediklerini gösterdi. Çalışanların taleplerini desteklediklerini göstermek isteyen yerel politikacılarda gösteride yer aldı. İşverenle adil sosyal bir plan için görüşmeleri sürdürecektir olan ekip halkın bu desteği ile, dahada kararlı davranacak.

Perakende satış

H&M'de yeni uygulama, 22 Fr. saat ücreti

Satış elemanları kraliçelerine taç verildi

H&M bu yılın ilk ayından itibaren satış elemanlarına 22 Fr. asgari saat ücreti ödüyor. Unia bu olumlu gelişme hakkında çalışanları bilgilendirmek için, «Üç Kral Günü» nde birçok H&M şubelerine giderek satış elemanları kral ve kraliçelerine taç dağıttı.

Birçok perakende satış şirketi sendikaların yürüttüğü asgari ücret kampanyası sırasında çalışanların maaşlarını arttırdı. Bu şirketlerin arasında büyük moda zincirini oluşturan H&M de bulunmaktadır. H&M 1 Ocak 2015 den itibaren elemanlarının hepsine asgari saat ücreti olarak 22 Fr. ödemeye başladı. Bu uygulamada gösteriyor ki, İsviçre'de perakende satıcılık alanında adil ücret ödemek mümkündür!

Unia maaşlara yapılan zammı selamlıyor ve TİS talep ediyor

Unia, genel iş koşullarının H&M de iyileştirilmesi için Toplu İş Sözleşme (TİS) görüşmesi talep ediyor. Çünkü, ücret artışına rağmen H&M deki iş koşullarının iyileştirilmesi için yeni somut adımlar atılması gerekiyor. Yeni uygulamaların gerekliliğini kısa bir süre önce yayınlanan bir araştır-

mada gösteriyor. Bu araştırma ile ilgili bilgilere internet üzerinden ulaşabilirsiniz. «Arbeitsbedingungen im Schweizer Detailhandel 2014»: www.unia.ch/fileadmin/user_upload/user_upload/Medien-20141216-Benchmark-Schlussbericht-dt.pdf.

Üç Kral Günü'nde eylem

Unia 6 Ocak, Üç Kral Günü'nde, H&M-satış elemanlarına geleneksel Üç Kral Günü pastasını ve özel taç vererek, çalışmalarından dolayı kendilerine teşekkür etti. Umut ediyoruz ki diğer işverenlerde H&M in yeni uygulamasını örnek alıp, çalışanla-

rın ücretlerine zam yaparak olumlu bir adım atarlar. Perakende satış alanında kaliteli bir gelişme sağlanmasında ve başarılı olunmasında satış elemanları belirleyicidir. Bu gerçek hiçbir zaman unutulmamalıdır.

Osman Osmani

Satış elemanları kralıda taçını aldı

Bildiri dağıtıldı

Dünya ekonomisi

2014 yılı hiç de iyi kapatıl(a)madı

Dünya ekonomisi açısından 2014 yılı hiç de iyi kapatıl(a)madı. Avrupa bir türlü canlanamadı. Çin'in büyümesi düşüyor. Japonya ise yeniden durgunluğa (resesyon) girdi. İyimser hikaye arayanlar, ABD ekonomisini toparlanmasını, 'küresel kapitalist ekonominin yeniden rayına oturması' olarak yorumluyor. Acaba öyle mi? ABD ekonomisi büyümesine, istihdam yaratmasına rağmen hâlâ alt ve orta gelir guruplarının gelirleri 2007 düzeyine geldiği söylenemez. Para belli ellerde toplanıyor, emekçi sınıflar ile sermayedarlar arasındaki uçurum varlığını koruyor. Yani ABD'de durum, son dönem popüler olan «21'inci Yüzyılda Kapital» kitabının yazarı ekonomist Thomas Piketty'nin tarifine uygun. Piketty, sermaye gelirlerindeki artışın ekonomik büyümenin önünde olmasının kapitalist ekonominin krizini derinleştirdiğini söylüyor.

Abd kararlarının etkisi

Emekçiler açısından olmasa da, raydan çıkmış ekonomisi rayına oturan ABD'nin alacağı kararlar birçok ülkeyi etkileyecek. Parasal genişlemeyi geçtiğimiz ekim ayında sonlandıran ABD merkez bankası FED'in bu kararı bol ve ucuz paraya bağımlı Türkiye gibi ülkeleri sarstı. Ama dikkatler asıl FED'in faizi ne zaman ve ne hızda arttıracağına. Çünkü faiz artınca para ABD'ye doğru yol alacak. Döviz gelmeyince zora girenler bir de döviz çıkışı yaşayınca iyice zora düşecek. Faiz artırımında acele edilecek mi yoksa ağır ağır zamana mı yayılacak? Bu sorular etrafından ekonomistler adeta toto oynuyor. Üzerinde herkesin anlaştığı konu ise bu yıl yüzde 14 arttan doların yeni yılda da artışını sürdüreceği. ABD 2015'te faiz arttıracağına göre dolar artmasına artacak da, ne hızda artacak? Piyasacıların duaları şöyle: Dolar inşallah ılımlı

şekilde artar. Aşırı artar ise bu durum başta ABD olmak üzere birçok ülkeyi feci vurur. O günleri görmeyelim ya Rab!

İyi hikayelere ne oldu?

2007 yılında ekonomik kriz patlak verdiğinde birileri şöylesi umutlar pompalyordu: Dünyanın yeni ekonomik gücü BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin) olacak. Bu ülkeler küresel kapitalizmi krizden kurtaracak. FED piyasaya bolca para dağıtacak. Bu durum çok uzun sürebilir. Gelişmekte olan ülke hisselerinde uzun süreye yayılmış çok ciddi potansiyeli var. Ha bir de buna Türkiye'de bolca öne sürülen tezi ekleyelim: Bundan sonra para Batı'dan Doğu'ya akacak! Bu umutların hepsi yerle bir şimdi. FED faizleri arttırmaya hazırlanıyor bu paranın yeniden orijinal yerine yani Batı'ya akmasını hızlandıracak. Kapitalizmin tarihine bakmasını

bilenler, bunun böyle olacağını zaten biliyordu. Çünkü parasal genişleme ve tekrar merkeze kayma ilki defa olan bir şey değil sonuçta. Umut bağlanan BRIC ülkeleri ne halde? Çok zor günler yaşıyorlar! Gelişen ülkelerden (Türkiye dahil) ciddi para çıkışları gözleniyor. Kapitalizmin işleyişine bakmak yerine boş umut pompalayanlara bizim oraların (Doğu Karadeniz) deyişle sormak lazım: «Ne oldü? Rengunuz niye soldü?»

Çatışma artacak

Ekonominin değil de ekonomi politüğün gözlüğünden bakınca umuttan çok, çatışma gözüküyor. Çin ülkelere, ekonomik, hukuki yapılarını değiştirmeye zorlayan koşullar dayatmadan yardım ediyor. (Venezüella'ya 4 milyar dolar borç, Rusya ile 24 milyar, Arjantin ile 4 milyar dolar döviz takası).

Çin, ABD hegemonyasının elindeki en önemli mali şiddet aracı olan IMF ve Dünya Bankasını etkisizleştiriyor, krediler, mali yardımlar yoluyla ittifaklar zinciri oluşturuyor. Krediler, mali yardımlar bağımlılık yaratan emperyalist araçlar olduğuna göre, 'emperyalistler arası nüfuz alanı savaşları artacak' diyebiliriz. Sadece mali silahların çekilmiş olmasına bakarak değil elbet de! 2007 mali krizinden bu yana devam eden uzun durgunluk! Dünyanın en büyük ekonomisi Çin'in yavaşlaması, petrol fiyatındaki düşüş, petrol fiyatları üzerinden süren savaş, döviz savaşla-

rı, borsalarda ve hazine kâğıtlarında oluşan yeni balonlar gibi olgulara da bakarak... Rusya ile NATO'nun yine karşı karşıya gelmiş olmasını; Japonya'nın anayasasını militarizme olanak verecek biçimde değiştirmeye hazırlanmasını, ABD'nin siyasi baskı yaptığı ülkelere Çin'in el uzatmasını da analize dahil ederek... Emperyalist çatışmaların artacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. 2015'te Batı ile Doğu arasında yaşanan ekonomik rekabetin, siber teknoloji ve uzay savaşları üzerinden artarak devam edeceği kehanetinde bulunabiliriz.

Anti emperyalist anti faşist tutumun önemi

İçinde bulunduğumuz 2015'te Avrupa'da kriz iyice gün yüzüne çıkacak. Avronun çok daha fazla değer kaybetmesi gündemde. İngiltere'de AB karşıtlığı giderek artıyor. AB'nin geleceği tartışmalı. Yunanistan'da Şiriza, İspanya'da Podemos gibi hareketler güç olursa da, ırkçı, dinci, milliyetçi, hatta faşist damar daha çok kabanyor: Fransa'da Ulusal Cephe, İngiltere'de UKİP, Almanya'da giderek kitleselleşmeye başlayan Batı'nın Müslümanlaşmasına karşı PEGIDA vb. Yakın coğrafyamızda siyasal İslamın terörist damarının temsilcilerinden İŞİD'in yarı-devlet kurmuş olması.. Tüm bunlar anti emperyalist anti faşist mücadeleyi elzem kılıyor. Yoksa gelecek karanlık!

Bülent Falakaoğlu nun bu yazısı evrensel gazetesinden alındı

Göçmen dillerinde derslerin geleceği

Broşürde, çok dillilik talep ediliyor

İsviçre'de okula giden çocukların büyük bir kısmı çok dilli büyüyor. Ülke dili ve kültürü adlı kurslarda geldiği ülkenin dilini öğrenen çocuklar okulda dili geliştirip, dile hakim olabilirler. Bu, hem çocukların kendi kimliğini bulmasında hemde iş yaşamına atılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Fakat, ülke dili ve kültürü adlı kurslar (ÜDK) çok kötü koşullarda verilmektedir.

Değişik dillerde verilen ÜDK kurslarına çok çocuk gitmekte. Sadece Zürih Kantonunda şuan 10000 öğrenci 26 dilde kursa katılmakta. İsviçre resmi dilleri italyanca ve fransızcanın yanı sıra, dünya dilleri ispanyolca, çince veya portekizce ve küçük bir kesim tarafından konuşulan diller, fince, kürce öğretilmekte. Buna rağmen, var olan enternasyonal dillerin geliştirilerek bir üst düzeye yükseltilmesi maalesef her yerde mümkün olmuyor.

Sempozyum sonrası broşür
ÜDK kurslarının hangi zor koşullarda verildiğini ele alan sempozyum İlk Dil İliği Birliği (IDİB) tarafından organize edildi. Unianında üye olduğu bu kurumun ocak 2014 de düzenlediği «İsviçre'de ÜDK kurslarının geleceği: Kalite güvencesi, gelişimi ve entegrasyon» konulu sempozyuma 200 uzman kişi katıldı. Bu sempozyumun bir sonucu olarak «ilk dilin geleceği» adlı broşür yayınlandı. Broşür, gelişim, ÜDK kurslarının okula entegre edilmesi ve ÜDK kurslarının kalite güvencesi ile ilgili bir dizi talebi sıralıyor.

Talep kataloğu

Organizatörler ÜDK kurslarının nasıl geliştirilebileceğini anlatıyor. Çok dillilik ve kimlik gelişimi teşvik edilmelidir. Bunun olabilmesi için sıralanan talepler: Kursların verildiği okullardaki altyapının geliştirilmesi, ÜDK kurslarının izole edilmesine karşı esnek ve pragmatik önlemler alınması, ÜDK kurs öğretmenleri ile İsviçre okullarında ders veren öğretmen-

Ülke dili ve kültürü konulu tartışma

Sempozyumda bilgi alışverişinde bulunuldu

ler arasında ortak çalışma yürütülmesi, iş koşullarının eşit olması ve bu kursların resmi okul sistemine entegre edilmesi.

Herkes için eğitim:

Çok dillilik teşvik edilmeli

Bu broşürle, ÜDK kurslarının değerlendirilerek, resmi eğitim sisteminin bir parçası olması, okul sistemine bağlanması talep ediliyor. Çok dillilik kamu okullarının geleceğidir. Bu nedenle göçmen çocuklarının konuştuğu ilk dil kenara atılmamalıdır. Bu kursların kalitesi artırılarak kamu okullarına entegre edilecek şekilde tasarlanması gerekir.

Osman Osmani

Çocuklar ana dilini öğrenmek istiyor

ÜDK – kursu için imza kampanyası

Birinci göçmenler kongresinde ÜDK kursunun desteklenmesi için bir kampanya başlatıldı. migration@unia.ch, email adresinden bu kampanya ile ilgili bilgileri isteyebilirsiniz.

Daha fazla bilgi için: <http://www.linguaprima.ch/index.php?id=8>
Broşürü migration@unia.ch adresinden ücretsiz sipariş edebilirsiniz.

Frankın değer kazanması, maaşlar

Maaşın Euro olarak ödenmesi yasak

Unia, kuzeybatı bölgesi Straumann şirketinin sınır işçilerinin maaşlarını Euro olarak ödemesine, 4 şubatda yazdığı bir mektupla tepki gösterdi. Unia, yönetim kurulunun aldığı kararı hemen geri çekmesini talep etti.

Straumann şirketinde İsviçre'de yaşayan işçilerin yanısıra, sınır ülkelerinden gelerek çalışan işçilerde bulunmaktadır. Şirket sınır işçilerinin maaşlarını Euro olarak ödemektedir. Unia bu uygulamayı kınamaktadır. Unia şirket yöneticilerinden kararlardan vazgeçmesini rica etti.

Maaşın Euro olarak ödenmesi illegal

Unia, maaşların düşürülmesine veya Euro olarak ödenmesine prensip olarak karşıdır. Kur dalgalanmalarından dolayı şirketin edeceği zararların yükü çalışanların sırtına yıkılamaz. Liestal Kanton mahkemesi 2012 yılında, Stöcklin davasında aldığı ka-

rarda, Maaşın Euro olarak ödenmesinin yasal olmadığını belirtti. Çünkü bu uygulama sınır işçilerine yönelik yapılan bir ayrımcılıktır ve serbest dolaşım anlaşmasıyla çelişmektedir.

Straumann'ın durumu göz kamaştırıcı

Straumann şirketi gelirini ve karını geçen sene oldukça arttırdı. Şirket kurun düşmesinde faydalanarak, karına kar kattı. İşçilere yapılan kardan pay verilmez iken, kurun yükselmesinden dolayı edilebilecek olan zararın yükü işçilerin sırtına yıkılmaya çalışılıyor. Bu anlaşılabilir ve kabul edilemez bir durumdur.

Aurora García

Kitleysel göç insiyatifinin uygulanması

Unia Bakanlar Kurulunun önerisini reddediyor

Unia sendikası, Bakanlar Kurulunun kitleysel göç insiyatifinin uygulaması için yaptığı öneriyi reddediyor. Unia, ayrımcı bir uygulama olan kontenjan a karşı çıkarak, her çalışana eşit davranılarak aynı hakın verilmesini talep ediyor.

Kitleysel göç insiyatifinin uygulanmasında Avrupa Birliği ile yapılan ikili anlaşmanın korunması merkezi bir rol oynuyor. Unia Bakanlar Kurulu'nun Avrupa Birliği ile görüşme yapmadan yasal düzenleme önerisinde bulunmasına şaşırıldı. Yasa tasarı-

rıda yer alan, 22. Madde, 2. Paragrafa göre, vasıflı/kalifiye iş gücünün eksik olduğu koşullarda, çalışma şartlarının kontrolünden vazgeçilecek. Bu maddenin kabul edilmesi ile birlikte işçi haklarına yapılacak saldırı için kapı aralanmış olacak.

İkili anlaşma tehlikedemi?

Kitleysel göç insiyatifinin uygulanmasında, ayrımcı uygulamaya gidilmemelidir

Yeni bir ayrımcılık istemiyoruz

Unia için önemli olan; kitleysel göç insiyatifinin uygulanmasında, işçilere karşı yeni bir ayrımcı uygulamaya gidilmemesidir. Ayrıca, uygulama, serbest dolaşım yasası ile uyum içinde olmalıdır ve ikili anlaşmayı tehlikeye atmamalıdır. İnsani bir hak olan, göçmenlerin aile birleşim hakkına kesinlikle dokunulmamalıdır.

Osman Osmani

Maaşlar belirlendi

2015 yılı maaş tablosu

Sektör	Firma	Zam	Genel zam	Ki isel zam	Not
Makine- elektrik ve metal sanayi	Amcor, Rorschach (St-gallen)	1%	2%	-	50 Fr. genel zam yapıldı.
	EWB, Bern	1,1%	0,7%	0,4%	
	LN Industrie SA	1%	0,5%	0,5%	
	Sia Abrasives, Frauenfeld	1%	-	1%	
	Schindler, Ebikon (LU)	1%	-	1%	
	Siemens	3%	1,2%	1,8%	100 Fr. genel zam yapıldı. Zamlı ödeme nisan 2014 den itibaren yürürlükte. Bu anlaşma 2 yıl sürecek.
	Industria e përpunimit të pjesëve të makinave	-	-	-	Asgari ücrete 100.- Frank zam yapıldı (x 13 aylık)
İnşaat/ in aat sanayi	İnşaat sektörü	-	-	-	Görüşme yapılmadı
	Tuğla endüstrisi CH	0,8%	0,8%	-	40 Fr. genel zam, asgari ücrete 25 Fr. zam yapıldı.
	Beton ürünleri endüstrisi	0,3%	-	0,3%	Asgari ücrete 50 Fr. zam yapıldı (x 13) 4000.-/4100.- Frank.
Kimya	Cilag, Schaffhausen	1%	-	1%	
	Johnson Controls	1%	-	1%	
	Novtratis, Basel	1,8%	-	1,8%	% 0,85 taban zam yapıldı.
	Roche Basel/ Keiseraugust	1,4%	-	1,4%	
	Siegtied, Zofingen	1%	-	1%	Enflasyon zammı ödenecek.
	SI Group	1,2%	-	1,2%	
Gıda ve İçecek Endüstrisi	Camille Bloch, Courtelary BE	1%	1%	-	
	Feldschlösschen, Rheinfelden AG	0,8%	-	0,8%	Yeni Toplu İş Sözleşmesi imzalandı.
	Fenaco	0,8%	-	0,8%	Unia öneriyi reddetti
	Lindt & Sprüngli	1,25%; 1%	1,25%; 1%	-	5000 Fr. in altında olan maaşlar için % 1,25 zam, 5000 Fr. üzerinde maaş alanlar için % 1 Fr. zam yapıldı.
	Salines de Bex (VD)	0,9%	0,9%	-	5000 Fr. altında olan maaşlar için 500 Fr. tanıma tazminatı verilecek.
Sanayi	Bina	0,8%	0,8%	-	40 Fr. genel zam yapıldı.
	Elektrik tesisatı endüstrisi	1,9%	-	-	Bütün kategorilere 100 Fr. zam yapıldı.
	Tavan ve İç Mekan Tasarımı	0,8%	0,8%	-	
	İzolasyon tesisatçılığı	-	-	-	Bir keze mahsus 360 Fr. ödeme.
	Metal sanayi	0,6%	0,6%	-	30 Fr. genel zam yapıldı.
	Araba sanayi	2%; 1,25%	2%; 1,25%	-	Meslek eğitimi, 5000 Fr. altında maaş anlara 100 Fr. genel zam, Meslek eğitimi olmayan, 5000 Fr. altında maaş anlara 50 Fr. zam yapıldı.
	Araba sanayi Basel, Baselland	0,5%	-	0,5%	Asgari ücrete 20 Fr. (% 0,4) zam yapıldı.
Hizmet sektörü	Temizlik Almanca konuşulan bölge	-	-	-	Asgari ücrete % 1 ile % 2,5 arası zam yapıldı.
	Temizlik Batı İsviçre	-	-	-	Asgari ücrete 65 ile 75 Fr. arası (% 1,3 - % 2,2) zam yapıldı.
	Elvetino AG	1,3%	1,3%	-	50 Fr. genel zam, asgari ücrete 25 Fr. (% 0,6) zam yapıldı.
	İsviçre CH	-	-	-	Asgari ücrete 100 Fr. zam yapıldı, 3700.- (% 2,8). Eylül 2014 den itibaren yürürlükte.
	Otelcilik	-	-	-	Asgari ücrete % 0,2 zam yapıldı.
	Coop Schweiz	1%	1%	-	Meslek eğitimi olmayanların asgari maaşına 50 Fr. (x 13), meslek eğitimi olanlara 100 Fr. (x 13) zam yapıldı.
	Migros	0,7% - 1,2%	-	0,7% - 1,2%	Meslek eğitimi olmayanların ve olanların asgari maaşına 100 Fr. (x 13) zam yapıldı.

Siz Sorun
Unia Cevaplasın

Çıkış:

Dört ay deneme süresi yasal mı?

2014 aralık ayının başında, satış elemanı olarak küçük bir süt işletmesinde işe başladım. Şefim ve benim aramda sürekli olarak görüş ayrılığı vardı. 28 şubat 2015 tarihinde şefim bana yazılı olarak çıkış verdi. İş çıkış mektubunu 3 mart 2015 tarihinde aldım. Mektupda, deneme süresinde olduğum, bununla çıkış süresinin yedi olduğu belirtilmiş. İş sözleşmemde bu sürenin yedi gün olduğu belirtilmiş. Bu kısa çıkış süresini kabul etmeli miyim?

Hayır, kabul etmeniz gerekmiyor. Çünkü, sizin çıkış süreniz 3 mart tarihinde dolmuş. Bu nedenden dolayı: Deneme süresi işe başladığınız ilk aydır. Kişisel iş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesi kapsamında, işveren ve işçi deneme süresini en fazla üç ay olacak şekilde uzatabilirler (İsviçre Borçlar Kanunu, Madde 335 b). Deneme süresinin dört ay olması yasal değildir. Sizin için üç aylık deneme süresi geçerlidir. Sizin şefiniz, size deneme süresinin bittiği son gün çıkış vermiş. Fakat belirleyici olan, mektubun hangi gün yazıldığı, veya postaneye verildiği değil, çıkış mektubunu aldığınız tarihtir. Siz mektubu 3 mart 2015 tarihinde, deneme sürenizin bittiği tarihte aldınız. Bu nedenle, 7 günlük çıkış süresi sizin için geçerli değildir. Deneme süresinin yeni bir yazılı sözleşme ile veya TİS kapsamında belirlenmediği sürece, çıkış süresi çalıştığınız ilk yıl için bir aydır. Bu durumda, sizin iş sözleşmeniz nisan ayının sonunda sona eriyor.

Peter Schmid, work, 23.1.2015

AHV/AVS-Aylığı:

Eş buna rağmen çocuk parası alır mı?

Mart ayında 65-yaşına gireceğim ve işimi bırakacağım. Benim eşim benden dört yaş daha genç. Yüzde 50 çalışmaya devam edecek. Kızımız 23 yaşında ve meslek eğitimi yapıyor. AHV'nin bana bildirdiğine göre, emekli maaşıma rağmen kızım için çocuk parası ödenecek. Buna rağmen eşim, aile yardımını alır mı?

Evet. Biri diğerini dışlamaz. Heriki durumda, yasal şartları yerine getirdiğiniz sürece yardım size ödenir. Bu durum yasal düzenleme ile açıkça belirlendi. Bu konuda detaylı bilgi: AHV/AVS-aylığı alan kişi, ek olarak çocuğu 18 yaşına gelinceye kadar çocuk parası alır. Eğer çocuk eğitim yapıyor ise, bu para çocuk eğitimini tamamlayıncaya kadar devam eder, yalnız bu süre çocuğun 25 yaşını doldurmasıyla sona erer. Çocuk parası miktarı AHV/AVS-emekli maaşının yüzde 40 olarak belirlendi. Çocuğunuz için ödenen aile yardımına gelince, mart ayının sonundan itibaren bunu alma hakkınız yoktur. Çünkü siz emekli olacaksınız ve çalışamayacaksınız. Fakat eşiniz çalışmaya devam ediyor. Eşiniz, yarım gün çalışmasına rağmen, meslek eğitimi yapan kızınız için aile yardımının tamamını alır. Tek şart, eşinizin maaşının her ay en az 587, her yıl 7050 olmasıdır.

Peter Schmid, work, 23.1.2015

Impressum: Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber work, Gewerkschaft Unia, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martin, M. Mendes, O. Osmani | Sprachverantwortlich Emine Sariaslan | Layout C. Lonati, Unia | Druck NZZ Print, Zürcherstrasse 39, 8952 Schlieren | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, emine.sariaslan@gmx.ch

Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.